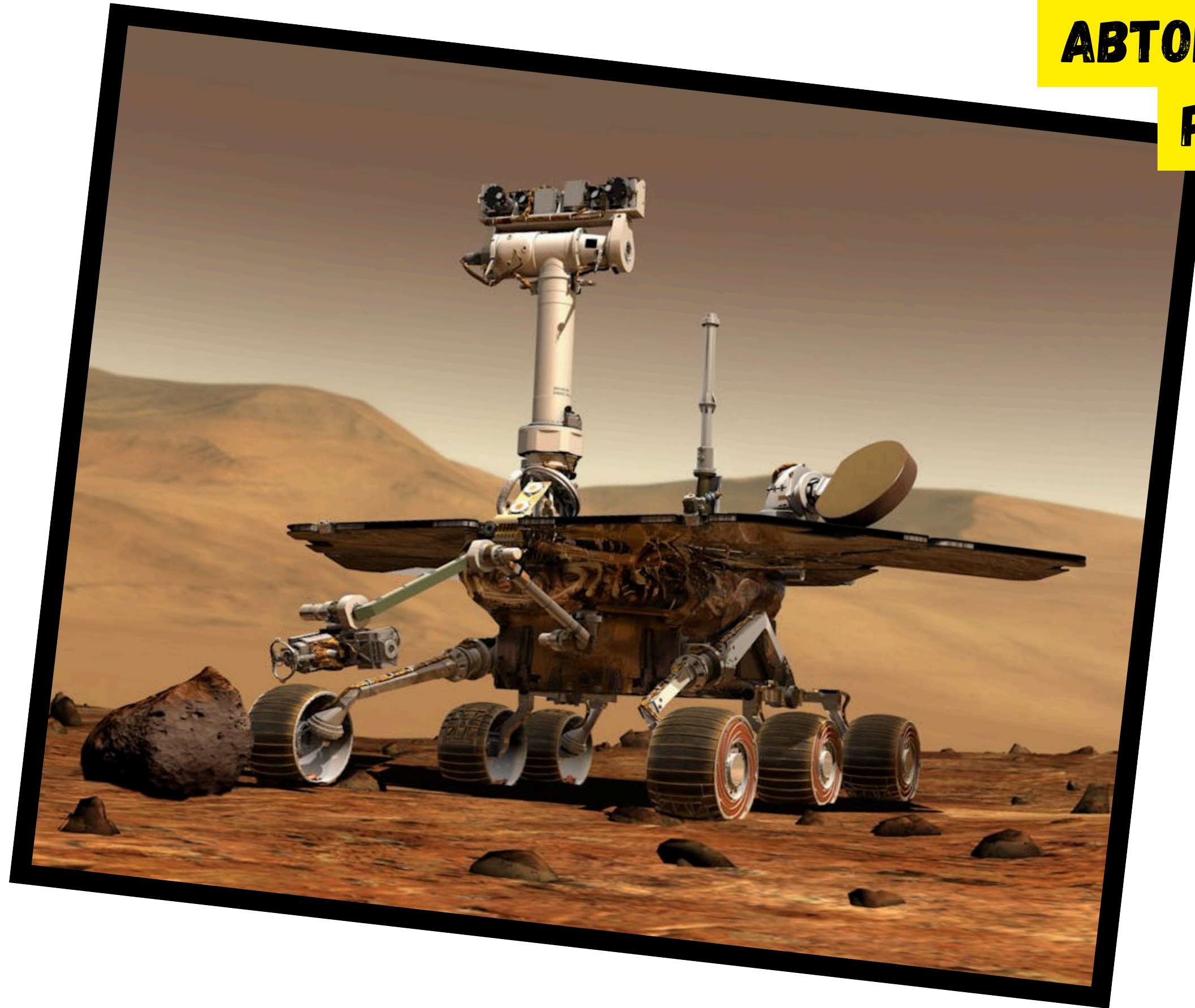

АВТОНОМНА СИСТЕМА ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН ДЛЯ МІСЯЧНОЇ БАЗИ

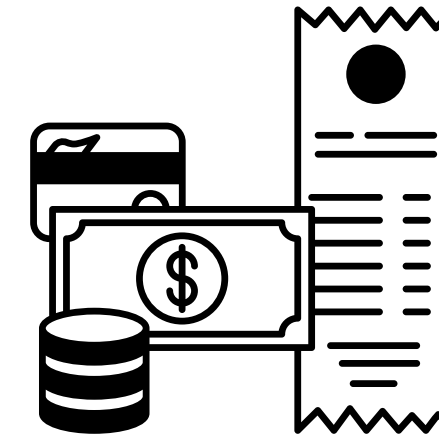
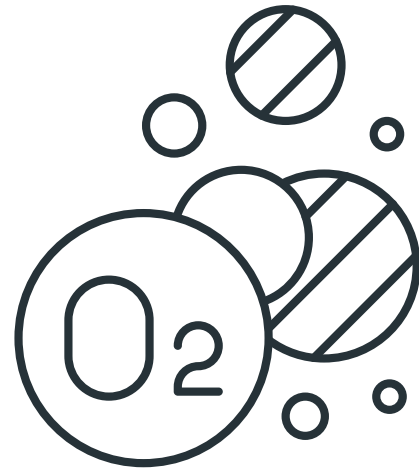

АВТОР: **ВАСИЛОВ ДМИТРО
ОЛЕКСІЙОВИЧ,**
**ГРОЗИНЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ ТОПОРІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО
РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ, 10
КЛАС, С. ГРОЗИНЦІ.**

КЕРІВНИК: **ПИСАНЮК ПАВЛО
ОЛЕКСАНДРОВИЧ, ВЧИТЕЛЬ ФІЗИКИ ТА
АСТРОНОМІЇ ГРОЗИНЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ
ТОПОРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ.**

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

МІЖНАРОДНІ КОСМІЧНІ АГЕНЦІЇ ТАКІ ЯК: **NASA, ESA ТА РОСКОСМОС** ПЛАНУЮТЬ ПОСТІЙНІ МІСЯЧНІ БАЗИ ВЖЕ У 2030-Х РОКАХ- ТОМУ ДУЖЕ ВАЖЛИВО ДОСЛІДЖУВАТИ

КИСЕНЬ, ЯК НАЙВАЖЛИВІША РІЧ ДЛЯ КОСМОНАВТІВ

ДОВЕДЕНО, ЩО САМЕ РОСЛИНИ ДАЮТЬ 40-80% КИСНЮ В ЗАКРИТИХ ПРИМІЩЕННЯХ

ВЕЛИКІ ВИТРАТИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТІВ КОСМОНАВТІВ

ЗА СУЧАСНИМИ ПІДРАХУНКАМИ БУЛО ВИЯВЛЕНО, ЩОБ ДОСТАВИТИ КОСМОНАВТАМ 1 КІЛОГРАМ ПРИДАТНОЇ ЇЖИ, ПОТРІБНО БУДЕ ВИТРАТИТИ ПРИБЛИЗНО 100,000\$

1 КВІТНЯ 2026 РОКУ- МІСІЯ "ARTEMIS II" - ІСТОРИЧНИЙ МОМЕНТ, КОЛИ ПІСЛЯ 50 РОКІВ ЛЮДИ ЗНОВУ ОБЛЕТЯТЬ ПЛАНЕТУ.

**ЩОБ ДОСЯГНУТИ РЕЗУЛЬТАТУ,
ВИКОНАЛИ ТАКІ ЗАВДАННЯ:**

**ПРОАНАЛІЗУВАТИ УМОВИ МІСЯЧНОГО СЕРЕДОВИЩА
ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОСЛИНИ**

**ВИВЧИТИ ПРИНЦИПИ ГІДРОПОНІКИ ТА МОЖЛИВІСТЬ
АДАПТАЦІЇ ДО УМОВ МІСЯЦЯ**

**РОЗРОБИТИ СХЕМУ АВТОНОМНОЇ СИСТЕМИ ЗІ
ШТУЧНИМ ОСВІТЛЕННЯМ І КОНТРОЛЕМ
МІКРОКЛІМАТУ**

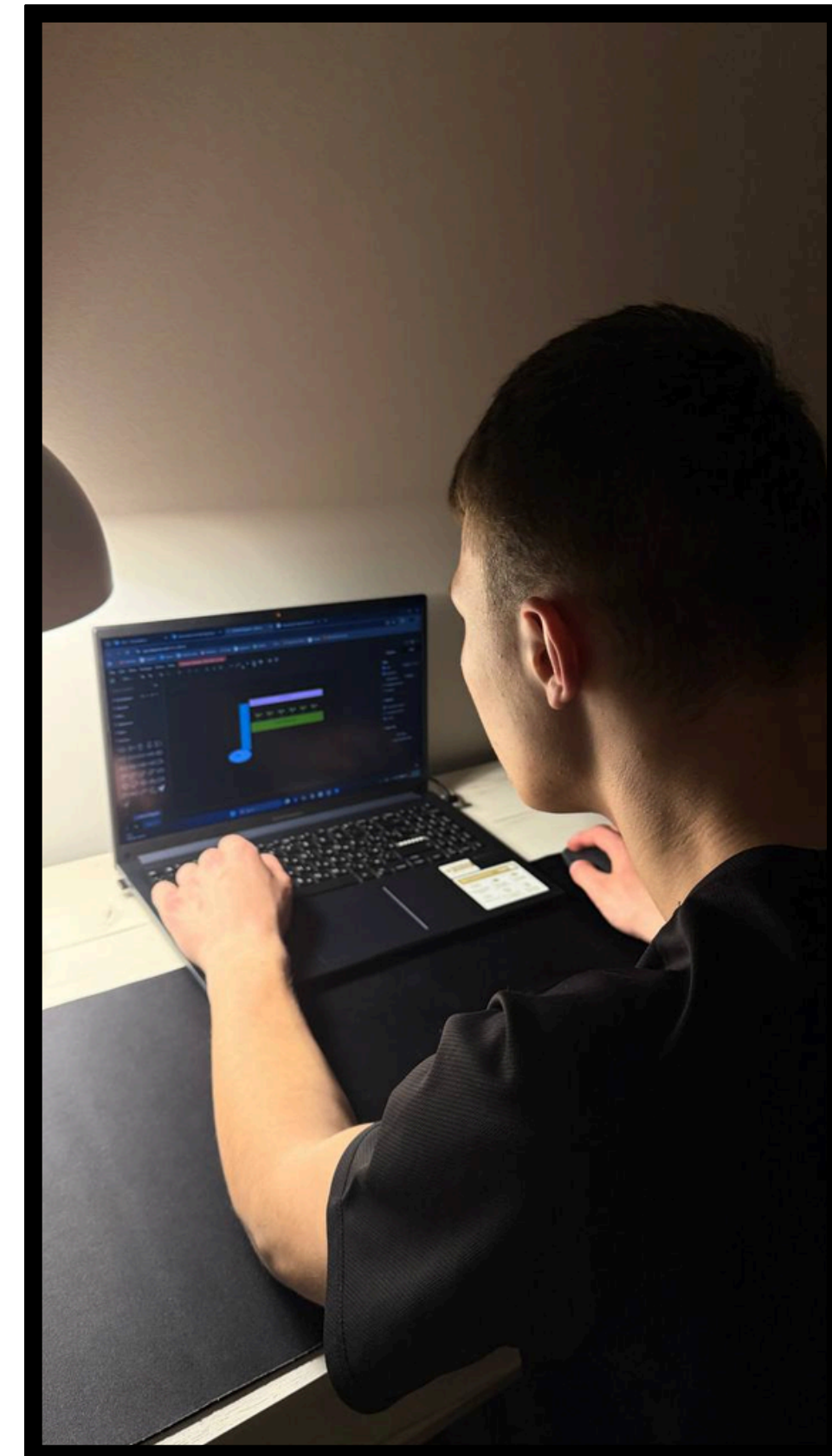
**ЗМОДЕЛЮВАТИ ПРИНЦИПИ ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ
ВОДО- ТА ГАЗООБМІНУ (БІОРЕГЕНЕРАЦІЯ)**

**ПІДБРАТИ РОСЛИНИ, ПРИДАТНІ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ
У ЗАМКНЕНІЙ СИСТЕМІ**

**ОБҐРУНТУВАТИ ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ
МАЙБУТНІХ МІСЯЧНИХ МІСІЙ**

МЕТА РОБОТИ

**ДОСЛІДИТИ МОЖЛИВІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ
РОСЛИН В УМОВАХ МІСЯЦЯ. РОЗРОБИТИ
МОДЕЛЬ АВТОНОМНОЇ СИСТЕМИ
ВИРОЩУВАННЯ НА ОСНОВІ ГІДРОПОННОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
ПРИНЦИПІВ БІОРЕГЕНЕРАТИВНОГО
ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.**

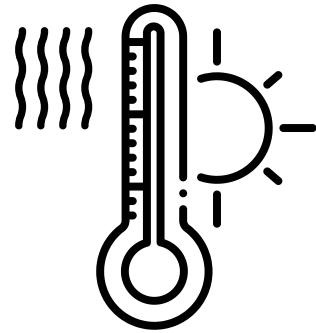
ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ Є ПРОЦЕС ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН У ПОЗАЗЕМНИХ УМОВАХ, ЗОКРЕМА НА МІСЯЦІ ЦЕ ВКЛЮЧАЄ ВПЛИВ ТАКИХ ФАКТОРІВ, ЯК ЗНИЖЕНА ГРАВІТАЦІЯ, ВІДСУТНІСТЬ АТМОСФЕРИ, ОБМЕЖЕНІ РЕСУРСИ ВОДИ ТА ПІДВИЩЕНИЙ РІВЕНЬ РАДІАЦІЇ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН ДОСЛІДЖЕННЯ ЦЬОГО ПРОЦЕСУ ДОЗВОЛЯЄ ЗРОЗУМІТИ, ЧИ МОЖЛИВЕ СТАБІЛЬНЕ ВИРОЩУВАННЯ ЇЖІ В УМОВАХ КОСМІЧНОЇ БАЗИ

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

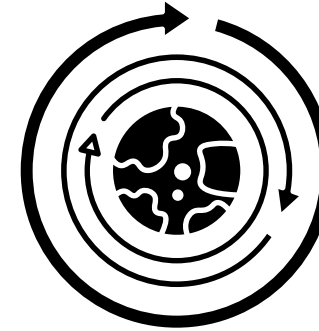
ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ Є АВТОНОМНА СИСТЕМА ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН, ЗОКРЕМА ГІДРОПОННА ТЕХНОЛОГІЯ ТА УМОВИ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В ШТУЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ МІСЯЧНОЇ БАЗИ ОСОБЛИВА УВАГА ПРИДІЛЯЄТЬСЯ ТАКИМ КОМПОНЕНТАМ, ЯК ОСВІТЛЕННЯ, ВОДНИЙ ЦИКЛ, ГАЗООБМІН І АВТОМАТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ ПАРАМЕТРІВ СЕРЕДОВИЩА АНАЛІЗ ЦИХ ЕЛЕМЕНТІВ ДОЗВОЛЯЄ ОЦІНИТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МІСЯЦЯ

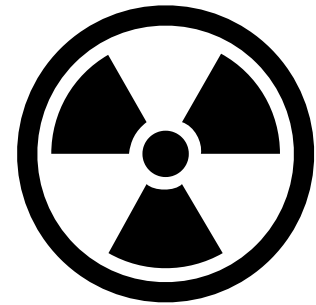
ТЕМПЕРАТУРА

ПОБЛИЗУ ЕКВАТОРА МІСЯЦЯ
121°C ПРИ СОНЯЧНОМУ СВІТЛІ ТА
ДО -133°C У ТЕМРЯВІ.

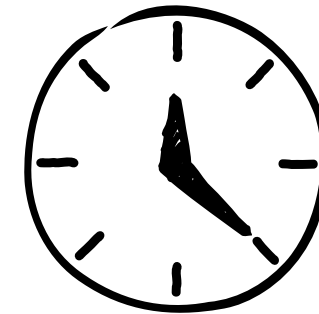
АТМОСФЕРА

МІСЯЦЬ ПРАКТИЧНО НЕ МАЄ АТМОСФЕРИ – ВОНА
ДУЖЕ РОЗРІДЖЕНА І СКЛАДАЄТЬСЯ З ОКРЕМИХ
АТОМІВ ГЕЛІЮ, НЕОНУ ТА ВОДНЮ.

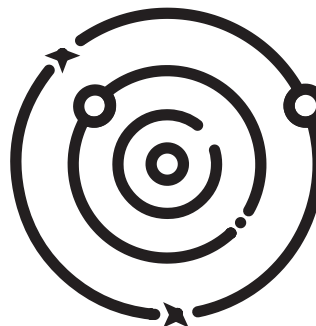
РАДІАЦІЯ

МІСЯЦЬ ПІДДАЄТЬСЯ ПРЯМІЙ КОСМІЧНІЙ РАДІАЦІЇ ЧЕРЕЗ
ВІДСУТНІСТЬ АТМОСФЕРИ ТА МАГНІТНОГО ПОЛЯ. ЇЇ РІВЕНЬ
СКЛАДАЄ ПРИБЛИЗНО 0,4–1,0 МЗВ/ГОД, ТОМУ ПОТРІБЕН
ЗАХИСТ НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ А Й ДЛЯ РОСЛИН

ТРИВАЛІСТЬ ДНЯ

СИНОДИЧНИЙ ДЕНЬ, АБО МІСЯЧНА ДОБА,
ВИМІРЮЄТЬСЯ ВІД ОДНОГО СХОДУ СОНЦЯ ДО
НАСТУПНОГО, І САМЕ ВІН СТАНОВИТЬ БЛИЗЬКО 29
ДНІВ, 12 ГОДИН, 44 ХВИЛИН І 3 СЕКУНД ЗА ЗЕМНИМ
ЧАСОМ.

ГРАВІТАЦІЯ

ГРАВІТАЦІЯ НА МІСЯЦІ ПРИБЛИЗНО В 6 РАЗІВ МЕНША,
НІЖ НА ЗЕМЛІ, ТОБТО БЛИЗЬКО 1,62 М/С². ЦЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО
ЛЮДИНА ВАЖИТЬ ЛИШЕ БЛИЗЬКО 16–17% СВОЄЇ ЗЕМНОЇ
ВАГИ І МОЖЕ ЛЕГКО СТРИБАТИ ВИСОКО.

ВОДА

НА МІСЯЦІ ВОДА ІСНУЄ ПЕРЕВАЖНО У
ВИГЛЯДІ ЛІДОВОГО ПОКРИВУ В ТІНІ КРАТЕРІВ
НА ПОЛЮСАХ. НА ДАНИЙ МОМЕНТ ЩЕ НЕ
ВІДОМО ТОЧНУ КІЛЬКІСТЬ ВОДИ НА ПЛАНЕТІ

ПРИНЦИП РОБОТИ ГІДРОПОННОЇ СИСТЕМИ

КОМПОНЕНТИ СИСТЕМИ:

ЖИВИЛЬНИЙ РОЗЧИН --- МІНЕРАЛИ **N, P, K, Ca, Mg**

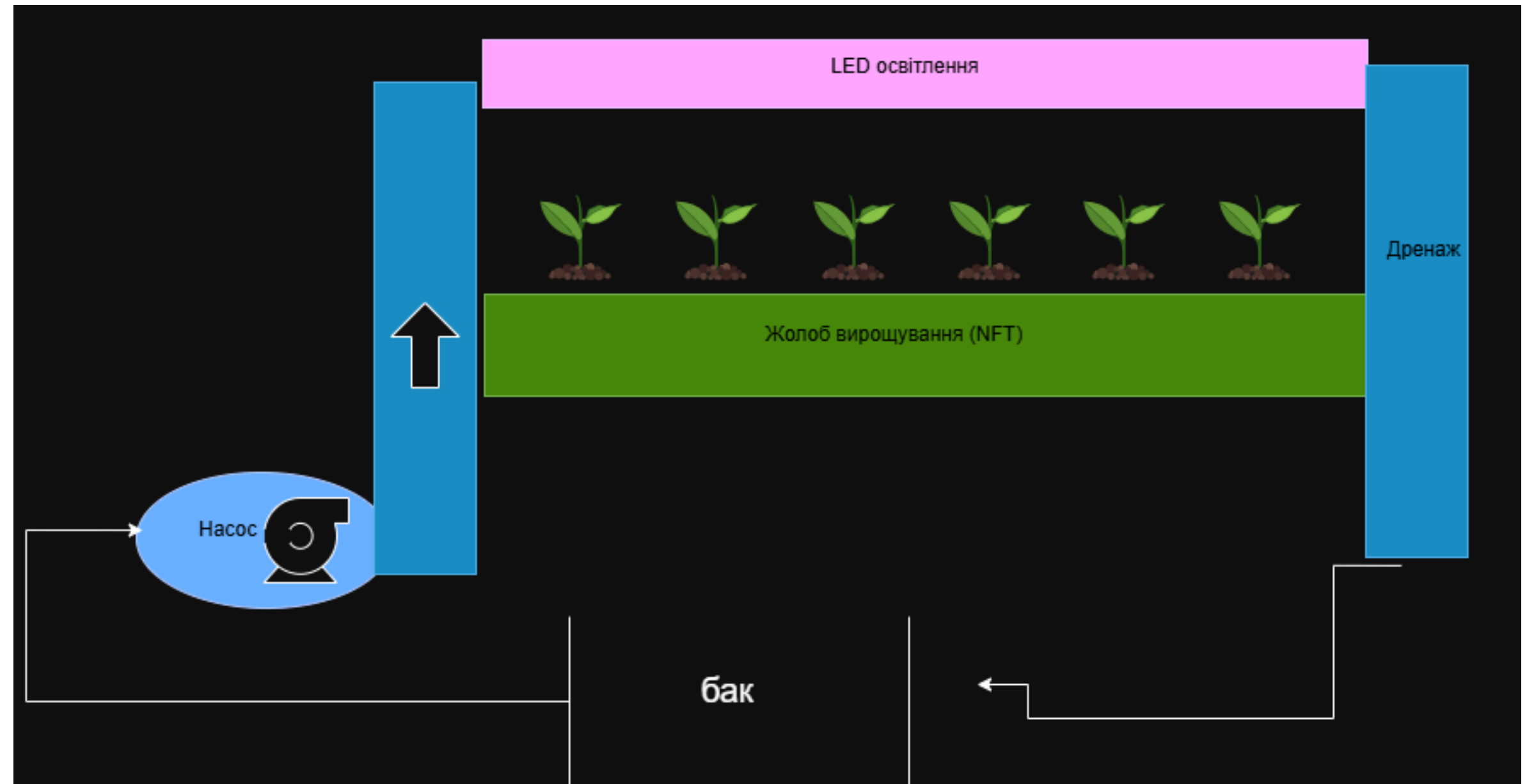
LED-ФІТОЛАМПИ --- СПЕКТР ПРИБЛИЗНО 400–700 НМ,
КРАЩЕ ЩОБ ВОНИ БУЛИ КЕРОВАНІ ТАЙМЕРОМ

КЛІМАТ-КОНТРОЛЬ --- ТЕМПЕРАТУРА ПРИБЛИЗНО
20–26 ГРАДУСІВ ДЛЯ ЯКІСНОГО РОСТУ РОСЛИН.

ЗАМКНЕНИЙ ЦИКЛ --- В СИСТЕМІ ОБОВ'ЯЗКОВА ЦИРКУЛЯЦІЯ ВОДИ

МАКЕТ СИСТЕМИ

**СХЕМА БУЛА СТВОРЕНА ЗА
ДОПОМОГОЮ САЙТУ DRAWIO.COM.
САМЕ ВІН ДОПОМІГ НАМ ПРОДУМАТИ
ТА СКОНСТРУЮВАТИ ПРИБЛИЗНИЙ
ВИГЛЯД СИСТЕМИ**

**NFT (NUTRIENT FILM TECHNIQUE) – ЦЕ МЕТОД ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН БЕЗ ҐРУНТУ, ДЕ КОРЕНІ ПОСТІЙНО ОМИВАЮТЬСЯ
ТОНКИМ ШАРОМ ЖИВИЛЬНОГО РОЗЧИНУ.**

БІОРЕГЕНЕРАТИВНЕ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: СХЕМАТИЧНИЙ ЦИКЛ

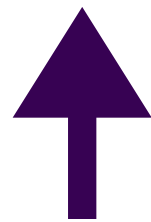
СХЕМА БУЛА СТВОРЕНА ЗА ДОПОМОГОЮ САЙТУ DRAWIO.COM.

БІОРЕГЕНЕРАТИВНЕ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

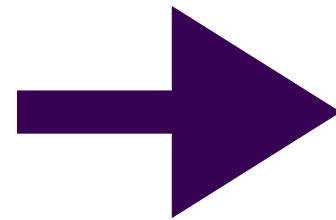
НАЙВАЖЛИВІШЕ – **СТВОРИТИ ЗАМКНЕНИЙ ЦИКЛ, ЩОБ СИСТЕМА ПРАЦЮВАЛА СТАБІЛЬНО**

ПРИНЦИП ЦИКЛІЧНОЇ РОБОТИ

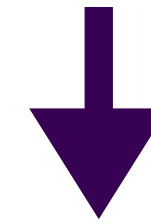
ЕКІПАЖ СПОЖИВАЄ КИСЕНЬ І ЇЖУ, А ПІД ЧАС ДИХАННЯ ВИДІЛЯЄ ВУГЛЕКИСЛИЙ ГАЗ ЦЕЙ ГАЗ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ РОСЛИНАМИ ДЛЯ ФОТОСИНТЕЗУ. ТАКИМ ЧИНОМ ФОРМУЄТЬСЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЛЮДЬМИ ТА РОСЛИНАМИ В СИСТЕМІ

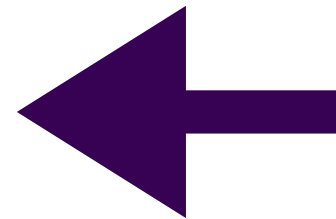
ОРГАНІЧНІ ВІДХОДИ ЗБИРАЮТЬСЯ І ПРОХОДЯТЬ ПРОЦЕС ПЕРЕРОБКИ У РЕЗУЛЬТАТІ УТВОРЮЮТЬСЯ ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ, ЯКІ **МОЖНА ВИКОРИСТОВУВАТИ ДЛЯ РОСТУ РОСЛИН – ЦЕ ДОЗВОЛЯЄ ПОВТОРНО ВИКОРИСТОВУВАТИ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ**

РОСЛИНИ ПІД ЧАС ФОТОСИНТЕЗУ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ВУГЛЕКИСЛИЙ ГАЗ І СВІТЛО ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН У ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ ВОНИ ВИДІЛЯЮТЬ КИСЕНЬ У ПОВІТРЯ ТАКИМ ЧИНОМ ВОНИ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЕКІПАЖ КИСНЕМ І ПІДТРИМУЮТЬ БАЛАНС ГАЗІВ У СИСТЕМІ

ВОДА В СИСТЕМІ ПОСТІЙНО РУХАЄТЬСЯ ПО ЗАМКНЕНОМУ КОЛУ, ПОДАЄТЬСЯ ДО РОСЛИН, А ПОТІМ ПОВЕРТАЄТЬСЯ НАЗАД У РЕЗЕРВУАР ПІСЛЯ ЦЬОГО ВОНА ОЧИЩУЄТЬСЯ І ЗНОВУ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ЦЕ **ДОЗВОЛЯЄ МАЙЖЕ НЕ ВТРАЧАТИ ВОДУ І ВИКОРИСТОВУВАТИ ЇЇ БАГАТО РАЗІВ**

ПЕРЕВАГИ СИСТЕМИ:

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ПОСТАВОК З ЗЕМЛІ

СИСТЕМА ДОЗВОЛЯЄ ЗМЕНШИТИ ПОТРЕБУ В ДОСТАВЦІ РЕСУРСІВ ІЗ ЗЕМЛІ, ОСКІЛЬКИ ВОДА, КИСЕНЬ І ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ ЧАСТКОВО ВІДНОВЛЮЮТЬСЯ ВСЕРЕДИНІ БАЗИ ЦЕ РОБИТЬ МІСІЮ БІЛЬШ АВТОНОМНОЮ ТА ЕКОНОМІЧНО ЕФЕКТИВНОЮ

ВИРОБНИЦТВО КИСНЮ ТА ОЧИЩЕННЯ ПОВІТРЯ

ПІД ЧАС ФОТОСИНТЕЗУ РОСЛИНИ ПОГЛИНАЮТЬ ВУГЛЕКИСЛИЙ ГАЗ І ВИДІЛЯЮТЬ КИСЕНЬ ЦЕ ДОПОМАГАЄ ПІДТРИМУВАТИ СТАБІЛЬНИЙ СКЛАД ПОВІТРЯ В ЗАМКНЕНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ПОСТІЙНЕ ВИРОБНИЦТВО СВІЖОЇ ЇЖІ

РОСЛИНИ МОЖУТЬ ВИРОЩУВАТИСЯ БЕЗПЕРЕРВНО, ЗАБЕЗПЕЧУЮЧИ ЕКІПАЖ СВІЖИМИ ПРОДУКТАМИ ЦЕ ОСОБЛИВО ВАЖЛИВО ДЛЯ ДОВГОТРИВАЛОГО ПЕРЕБУВАННЯ НА МІСЯЦЬ

ПЕРЕРОБКА ВІДХОДІВ У ДОБРИВО

ОРГАНІЧНІ ВІДХОДИ ПРОХОДЯТЬ ОБРОБКУ ТА ПЕРЕТВОРЮЮТЬСЯ НА ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ ДЛЯ РОСЛИН ЦЕ ДОЗВОЛЯЄ ПОВТОРНО ВИКОРИСТОВУВАТИ РЕСУРСИ ТА ЗМЕНШУВАТИ КІЛЬКІСТЬ ВІДХОДІВ

**ВКАЗАНО ОСНОВНІ ВИДИ ПРОДУКЦІЇ ЯКІ МАЮТЬ
ДОВОЛІ ШВИДКИЙ РІСТ, ТА МАЮТЬ ВЕЛИКУ
ЕНЕРГІЙНІСТЬ**

РЕДИС

**ШВИДКСТЬ РОСТУ: 20–30 ДНІВ
НИЗЬКОКАЛОРИЙНИЙ
БАГАТИЙ НА ВІТАМІН С**

**ОДИН З НАЙКРАЩИХ ОВОЧЕЙ ДЛЯ
ВИРОЩУВАННЯ ЧЕРЕЗ СВОЮ ШВИДКІСТЬ**

ШПИНАТ

**ШВИДКСТЬ РОСТУ: 25–35 ДНІВ
БАГАТИЙ НА ЗАЛІЗО ТА ВІТАМІНИ
ДОБРЕ ПІДХОДИТЬ ДЛЯ ПРОХОЛОДНОГО КЛІМАТУ**

**СИЛЬНО НАСИЧЕНИЙ ВІТАМІНАМИ ТА
ПОЖИВНИМИ МІНЕРАЛАМИ**

РОСЛИНИ ДЛЯ МІСЯЧНОЇ БАЗИ

КАРТОПЛЯ

**ШВИДКСТЬ РОСТУ: 70–120 ДНІВ
ЧЕРЕЗ КРОХМАЛЬ ВВАЖАЄТЬСЯ ПОЖИВНОЮ
ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО ЕНЕРГІЇ**

**КАРТОПЛЯ ДУЖЕ БАГАТА НА КРОХМАЛЬ
ТОМУ ВВАЖАЄТЬСЯ НАСИТНОЮ**

ЗЕЛЕНИЙ ГОРОХ

**ШВИДКСТЬ РОСТУ: 60–70 ДНІВ
ВЕЛИКИЙ ВМІСТ БІЛКА ТА ВУГЛЕВОДІВ
ДОБРЕ ПІДХОДИТЬ ДЛЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ХАРЧУВАННЯ**

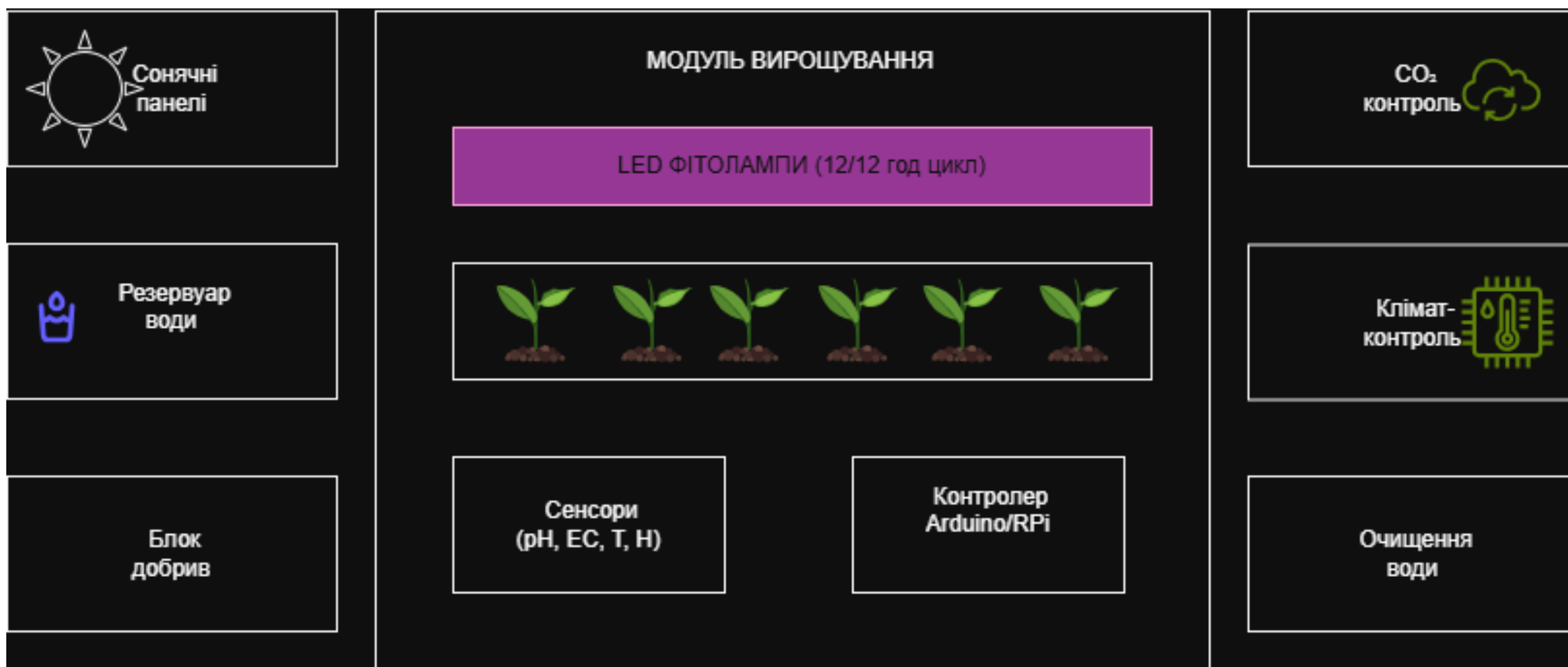

**БОБОВІ ДУЖЕ ВАЖЛИВІ ДЛЯ РАЦІОНУ
ЧЕРЕЗ НАТУРАЛЬНИЙ БІЛОК**

СХЕМА ВСІЄЇ АВТОНОМНОЇ СИСТЕМИ

ПРИНЦИП РОБОТИ

- **СОНЯЧНІ ПАНЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СИСТЕМУ ЕНЕРГІЄЮ**
- **КОНТРОЛЕР КЕРУЄ ВСІМА ПРОЦЕСАМИ**
- **СЕНСОРИ ВІДСТЕЖУЮТЬ ПАРАМЕТРИ СЕРЕДОВИЩА (PH, ЕС, ТЕМПЕРАТУРА, ВОЛОГІСТЬ)**
- **СИСТЕМА АВТОМАТИЧНО РЕГУЛЮЄ ПОДАЧУ ВОДИ, ДОБРИВ І ОСВІТЛЕННЯ**
- **ОЧИЩЕННЯ ВОДИ ДОЗВОЛЯЄ ПОВТОРНО ВИКОРИСТОВУВАТИ РОЗЧИН**

АВТОНОМНА СИСТЕМА ОБ'ЄДНУЄ ЖИВЛЕННЯ, СЕНСОРИ ТА КЕРУВАННЯ ДЛЯ ПОВНІСТЮ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН ІЗ МІНІМАЛЬНИМ ВТРУЧАННЯМ ЛЮДИНИ.

СИСТЕМА ПРАЦЮЄ ЗА ПРИНЦИПОМ ЗАМКНУТОГО ЦИКЛУ ТА ПОВНОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ХОДІ ДОСЛІДЖЕННЯ БУЛО ДОВЕДЕНО, ЩО ГІДРОПОНІКА Є **ЕФЕКТИВНИМ МЕТОДОМ ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН У ЗАМКНЕНОМУ ПРОСТОРИ**, ОСКІЛЬКИ СИСТЕМА МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ БЕЗ ҐРУНТУ НАВІТЬ ЗА УМОВ ЗНИЖЕНОЇ ГРАВІТАЦІЇ ЦЕ ПІДТВЕРДЖУЄ МОЖЛИВІСТЬ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ НА МІСЯЦЬ

ВСТАНОВЛЕНО, ЩО **ЗАМКНЕНИЙ ЦИКЛ РЕСУРСІВ Є РЕАЛІСТИЧНИМ**, АДЖЕ РОСЛИНИ ЗДАТНІ ПЕРЕРОБЛЯТИ ВУГЛЕКИСЛИЙ ГАЗ І ВОДУ, ЗМЕНШУЮЧИ ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ЗОВНІШНІХ ПОСТАВОК ПРИБЛИЗНО НА 60–80%. ЗА НАШИМИ ПІДРАХУНКАМИ, ...

ТАКОЖ БУЛО ПІДБРАНО ОПТИМАЛЬНІ КУЛЬТУРИ, ЯКІ ХАРАКТЕРИЗУЮТЬСЯ **ШВИДКИМ РОСТОМ І ВИСОКОЮ ПОЖИВНОЮ ЦІННІСТЮ ТА ВЖЕ ДОСЛІДЖУВАЛИСЯ В УМОВАХ КОСМОСУ**

КРІМ ТОГО, РОЗРОБЛЕНО ПРИНЦИПОВУ МОДЕЛЬ АВТОНОМНОЇ СИСТЕМИ, ЯКА ВКЛЮЧАЄ ДАТЧИКИ, КОНТРОЛЕР, А ТАКОЖ МОДУЛІ ОСВІТЛЕННЯ ТА КЛІМАТИЧНОГО КОНТРОЛЮ, ЩО **ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СТАБІЛЬНІ УМОВИ ДЛЯ РОСТУ РОСЛИН**

ВИСНОВКИ

УМОВИ НА МІСЯЦЕВІ Є КРИТИЧНО НЕСПРИЯТЛИВИМИ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН, ОДНАК СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОЗВОЛЯЮТЬ ПОДОЛАТИ ЦІ ОБМЕЖЕННЯ ТА СТВОРИТИ КОНТРОЛЬОВАНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ЇХ РОСТУ ГІДРОПОНІКА ПІДТВЕРДЖЕНА ЯК ОДНА З НАЙЕФЕКТИВНІШИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН У КОСМОСІ ЗАВДЯКИ ВІДСУТНОСТІ ПОТРЕБИ В ҐРУНТІ ТА ВИСОКІЙ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

ВИКОРИСТАННЯ ЗАМКНЕНОГО БІОРЕГЕНЕРАТИВНОГО ЦИКЛУ ДОЗВОЛЯЄ ЗНАЧНО ЗМЕНШИТИ ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ПОСТАЧАННЯ РЕСУРСІВ ІЗ ЗЕМЛІ, ЩО Є КЛЮЧОВИМ ДЛЯ ДОВГОТРИВАЛИХ МІСІЙ ВІДІБРАНІ КУЛЬТУРИ ЗДАТНІ ЗАБЕЗПЕЧИТИ БАЗОВІ ПОТРЕБИ ЕКІПАЖУ В ЇЖІ ТА НЕОБХІДНИХ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИНАХ

РОЗРОБЛЕНА СХЕМА АВТОНОМНОЇ СИСТЕМИ МОЖЕ СЛУГУВАТИ ОСНОВОЮ ДЛЯ СТВОРЕННЯ РЕАЛЬНОГО ПРОТОТИПУ ТА ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ КОСМІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

У РОБОТІ ВИКОРИСТАНО АНГЛОМОВНІ НАУКОВІ ДЖЕРЕЛА, ЩО ДОЗВОЛИЛО ОТРИМАТИ АКТУАЛЬНУ ІНФОРМАЦІЮ З ОФІЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

NASA. Veggie Plant Growth System on the ISS. — 2015. — Режим доступу: <https://www.nasa.gov/>

NASA. Artemis Program Overview. — 2020. — Режим доступу: <https://www.nasa.gov/>

Raymond M. Wheeler. Plants for Human Life Support in Space // Gravitational and Space Biology. — 2010. — Vol. 23(2). — P. 25–35.

Gioia D. Massa, Wheeler R., Morrow R. Growth of Plants in Space Using the Veggie System // Acta Horticulturae. — 2016. — № 1134. — P. 215–222.

European Space Agency. Plants in Space Research. — 2019. — Режим доступу: <https://www.esa.int/>

Howard M. Resh. Hydroponic Food Production. — 7th ed. — Boca Raton: CRC Press, 2013. — 560 p.